

GINOP-5.3.5-18

*„Munkaerőpiaci alkalmazkodóképesség fejlesztését célzó
tematikus projektek megvalósításának támogatása”
című felhívás*

A turisztikai szektor munkaerőpiaci
alkalmazkodóképességének fejlesztése
GINOP-5.3.5-18-2020-00159 pályázat

EREDMÉNYKOMMUNIKÁCIÓS KIADVÁNY

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE



Tartalomjegyzék

A projekt bemutatása	3
A projekt alapadatai	3
A projekt tartalmának és céljainak bemutatása	3
Szekunder és primer kutatási eredmények	4
A munkaadói interjúk elemzéséből származó kiemelt eredmények	5
A munkavállalói kérdőíves felmérés főbb eredményei	5
Képzés	6
Rendezvények	7
Konferencia	7
Workshop	8
VIMOSZ applikáció	9
Eredménytermékek elérése és a projekt aloldala	10
A kutatások tapasztalatai alapján megfogalmazott ágazati fejlesztési javaslatok	10
Kapcsolat	12





A projekt bemutatása

A PROJEKT ALAPADATAI

A projekt azonosítószáma: GINOP-5.3.5-18-2020-00159

A projekt megvalósítási időszakának kezdő időpontja: 2021. április 01.

A projekt fizikai befejezésének tervezett dátuma: 2022. május 31.

A PROJEKT TARTALMÁNAK ÉS CÉLJAINAK BEMUTATÁSA

A Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) a Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft.-vel (CSBM) közös GINOP-pályázatot indított el 2021. április 1-jén melynek középpontjában a turizmus munkaadói és munkavállalói oldala közötti hatékonyabb együttműködés és kommunikáció elősegítése, valamint a pandémia munkavégzésre gyakorolt hatásai álltak. A projekt célja a turisztikai szektor foglalkoztatási potenciáljának maximalizálása és a munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztése volt.

Az aktuális gazdasági, világpolitikai és az ágazatban kiemelten érvényesülő munkaerőpiaci problémák jelentősen megnehezítik a szálláshelyek és vendéglátóegységek minőségi szinten tartását. Projektünkben arra tettünk kísérletet, hogy a turizmus munkaadói és munkavállalói oldala közötti hatékonyabb együttműködést és kommunikációt elősegítsük, továbbá kereslet-orientáltabbá (az újabb fogyasztói szokásokat, tehát a keresleti oldal által támasztott igényeket hatékonyabban lekövesse az ágazat) tegyük a turizmust. Így nemcsak növelni tudjuk az ágazat gazdasági súlyát, de vele együtt a turisztikai szektor foglalkoztatási potenciáljának maximalizálását is el tudjuk érni. Mindezek együttesen a munkavállalók és a munkáltatók, továbbá a vállalkozások munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztését, társadalmi felelősségvállalásuk erősítését és szolgáltató szerepük növelését teszik szükségessé.

A pályázatunk közvetlen célcsoportját a turisztikai szektorban dolgozók jelentették, mind a munkavállalók, mind pedig a munkaadók bevonásra kerültek. A közvetett célcsoportot is rendkívül széles spektrum jellemezte.

A projekt elsődlegesen a hazai turisztikai szektorra kívánt hatást kifejteni, területileg pedig az ország hat kevésbé fejlett régiójára összpontosított.



SZEKUNDER ÉS PRIMER KUTATÁSI EREDMÉNYEK

A GINOP projekt részét képezte a turisztikai szektor aktuális munkaerőpiaci helyzetének megismerése, amelyhez szekunder és primer kutatást egyaránt végeztünk 2021-ben és 2022-ben. A szekunder kutatás során hazai és nemzetközi forrásból származó adatokat dolgoztunk fel, és ennek eredményeképp elkészült egy munkaerőpiaci tanulmány. A tanulmány részét képezi a turizmus gazdasági szerepének és a foglalkoztatás alakulásának ismertetése, a rugalmas foglalkoztatás és területi különbségek bemutatása, a COVID-19 hatása a munkaerőpiacra, illetve a családbarát szemlélet fontossága, külön hangsúlyt fektetve a munka és család egyensúlyának megteremtésére, valamint az atipikus foglalkoztatásra, mint megoldásra.

A szekunder kutatás eredményeire építve került sor egy primer kutatásra annak érdekében, hogy feltérképezzük a turizmus-vendéglátás ágazat munkaadói és munkavállalói oldalának aktuális helyzetét, különös tekintettel a pandémia hatásaira. A 2021 őszi és 2022 telési végzett primer kutatás egyrészt munkavállalói kérdőíves felmérésből, illetve a turisztikai szektor munkaadóinak körében készült interjúkból állt össze.

Természetesen a kutatásokat aktualizáltan, a járványhelyzet okozta dinamikus változások tükrében valósítottuk meg.

A munkavállalói kérdőíves megkérdezést azzal a céllal folytattuk le, hogy az ágazatban dolgozó szakmai munkaerő munkakörülményeinek és a munkaadók foglalkoztatási gyakorlatának megismerésével, a rugalmas foglalkoztatás elterjesztésére nyíljon lehetőség. A felmérés további célját képezte, hogy hosszú távon jobb munkakörülmények, biztos alapokon nyugvó gyakorlati





oktatás, valamint a szakmunkának erősebb megbecsülése valósulhasson meg. Az adatgyűjtésre 2021. december – 2022. január hónapokban került sor, amely időszak alatt 254 munkavállaló töltötte ki a kérdőívet.

Az interjúk a turizmus-vendéglátás ágazatban munkát biztosító munkaadók munkaerőpiaci, szociális jellemzőinek és jogtudatosságának kérdésköreit érintette. A konzorciumvezető által biztosított turisztikai munkáltatók, nagyrészt vendéglátó és szálláshelyi tevékenységet végzők megkérdezése 2021. október és 2022. február között valósult meg. Ezen időszak alatt kisebb-nagyobb megszakításokkal 30 interjú készült.

A munkaadói interjúk elemzéséből származó kiemelt eredmények

Munkaadói szemszögből a legfontosabb következtetéseket az alábbiakban gyűjtöttük össze:

- » A járvány különböző módon érintette a családi, vagy mikrovállalkozásokat, mint a nagy szállodaláncokat. A területi eltérések szintén jelentősnek mondhatóak.
- » A pandémiát megelőzően is markáns problémát okozott az egyre kiterjedtebb és differenciáltabb szakemberhiány. Ezzel magyarázható, hogy a munkaadók – még a bezárások idején is – igyekeztek megtartani a munkavállalókat, különösen az értékes szakterületek képviselőit.
- » A vírushelyzetből a nagy szereplők leginkább előre menekültek, azaz sokan elvégezték a tervezett beruházásokat, fejlesztéseket. A kisvállalkozások közül azok maradtak talpon, akik kellő tartalékokkal rendelkeztek és tudtak profilt váltani, – pl. élelmiszer, készétel kiszállítás – vagy eleve több lábon álltak.
- » Az előzetesen beindított digitális fejlesztések jelentősége megnőtt a pandémia időszakában. Gyakorlatilag minden kommunikáció lényegileg erre a platformra fókuszált a vírushelyzet csúcsidejében.
- » A családbarát szemlélet, folyamatosan teret nyer a vendéglátásban, bár tudható, hogy munkavállalói szempontból a szektor nem kifejezetten családcentrikus.

A munkavállalói kérdőíves felmérés főbb eredményei

A munkavállalók számára összeállított kérdőív elsősorban a koronavírus helyzet okozta változásokra volt felfűzve. A kérdőív kiemelt eredményei a következők:



- » A legjelentősebb változás, ami leginkább érintette az embereket az a jövedelmi helyzet változása volt. Ez az emberek majdnem 60%-át érintette. Viszont ez nem feltétlen jövedelemcsökkenést jelentett. A csökkenés és növekedés aránya 2:1.
- » A válaszadók majdnem felét érintette a munkaidő változása. Ez a vírus tetőzésekor negatív, a korlátozások feloldásakor pedig erősen pozitív volt, különösen a nyári hónapokban, a kedvelt nyaralóhelyeken.
- » Érdekeség, hogy a válaszadók negyede végzett otthoni tevékenységet. Ez jelzi, hogy milyen munkát csak lehetett, a vírus időszakában azt szinte mindenki hazavitte.
- » A munkavállalók 30%-ának megváltozott a munkaköre. A finanszírozható munkavállalói létszámnak gyakorlatilag minden jelentkező feladatot el kellett végezni. Ez egyébként is jellemző a mikrovállalkozásokra, de normál esetben a cég méretének növekedésével együtt jár a feladatok differenciálódása is. A járványhelyzet mindezt kiterjesztette a nagyobb vállalkozásokra egyaránt.
- » A válaszadók több, mint 2/3-a jelezte, hogy az anyagi bizonytalanság az, ami a leginkább jellemző módon befolyásolta az életét. Ennél csak kicsivel volt kevésbé preferált a munkahelyi stressz és bizonytalanság fokozódása. Sokaknál szerepelt még az egészségügyi állapotuk miatti aggodás és a stabil munkahely iránti vágy.

Képzés

Az elkészült kutatási anyagokból egy képzési anyagot állítottunk össze. Ezen képzési anyagra a Felhívás előírása szerinti képzést szerveztünk meg. A képzésen keresztül valósítottuk meg az ágazat formálisabb tájékoztatását. A képzések vonatkozásában főként a pilot projektbe bevont munkaadók munkavállalóira és az Ágazati Szociális Párbeszéd érintettjeire koncentráltunk. Emellett a projekt nagy hangsúlyt kívánt helyezni arra, hogy az ágazat tagjainak információnyújtást és célzott szolgáltatásnyújtást biztosítson. A megvalósult szakmai tevékenységek: kutatás, képzés, tájékoztatás során figyelembe vettük a közvetlen hazai és közvetett módon a nemzetközi stratégiai célokat, azokra egyfajta reflektálást kívántunk közvetíteni.



A kutatások eredményeire épülő tananyag elkészülését követően 2022. április végén képzést is tartottunk Győrben, a Danubius Hotel Rába termében. A képzést 13 fő sikeresen elvégezte.



Rendezvények

KONFERENCIA

A projekt záró szakaszának kiemelkedő pontja volt a 2022. május 5-én megrendezett, **Konferencia a turizmus-vendéglátás munkaerőhelyzetéről** című esemény, melynek Szegeden a Hunguest Hotel Forrás Konferencia- és Wellness Szálloda adott otthont, azonban eleget téve a mai kor technikai követelményeinek, a távolmaradók online is követhették, illetve akár vissza is nézhetik az eseményt az alábbi linken keresztül:

<https://www.youtube.com/channel/UCzDxq00xclY9YHHaON63png>

A turizmus-vendéglátás munkaerőhelyzetéről megszervezett konferencia központi témakörét képezte a GINOP projektek tapasztalatainak és felhasználási lehetőségeinek ismertetése a turisztikai szektor vonatkozásában, ideértve az atipikus foglalkoztatói gyakorlatokat, a rugalmas munkaszervezési formákat, a gyakorlatorientált rövidebb képzéseket, a családbarát szemléletet, illetve a pandémia hatásainak kezelését.

A záró konferencia alkalmat biztosított a projekt- és kutatási eredmények, valamint tapasztalatok ismertetése mellett az ágazat szereplőinek egyéb



aktuális témákat érintő eszmecserejére is. Továbbá a konferencia keretében az együttműködő partnerek beszámolhattak a projekt egészében megvalósított eredményekről egyaránt. A rendezvény programja közé tartozott az ágazati helyzetkép bemutatása, a projekt ismertetése és értékelése, a pályázat kutatási beszámolója, az ágazati munkaerőhiány enyhítését szolgáló eszközök szemléltetése, a Nemzeti Készségcsoport (NKCS) bemutatása, illetve az atipikus foglalkoztatás ösztönzése a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén. A konferencia annak jegyében is került lebonyolításra, hogy az ágazat alkalmazkodóképességének javítására felhívjuk a figyelmet a munkaerőhiány enyhítése érdekében.



WORKSHOP

Ugyancsak hasznos találkozási és tájékoztatási lehetőség volt a 2022. május 12-én Baktalórántházán, a Fenyves Szálloda és Konferencia Központban megtartott workshop, mely a VIMOSZ egyik tagjának, a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség (MNGSZ) Küldött Közgyűlésének keretében került megrendezésre. Az eseményen többek között az ágazati szereplők megismerhették a turisztikai szektor munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztését középpontba helyező projektet és a pályázat legjelentősebb kutatási tapasztalatait.



VIMOSZ applikáció



A projekt keretein belül elkészült a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetségének (VIMOSZ) telefonos, mindenki számára térítésmentesen elérhető applikációja. Az applikáció legfőbb céljai közé tartozik a szövetség megismertetése, a tájékoztatás, a bizalomépítés, valamint a potenciális tagok és a szakma érdeklődésének felkeltése. Az applikáció egyfajta iránytűként segíti a turisztikai szektor munkaadóit. Az applikáció letöltésével olyan kérdésekre is választ kaphatunk, mint például, hogy a szövetség milyen hazai és nemzetközi projektek megvalósításában vesz részt, mi a VIMOSZ, milyen hasznos szakmai anyagokat és útmutatókat dolgozott ki a projektjei és az együttműködései során, hogyan lehet csatlakozni a szövetséghez, illetve milyen előnyökkel jár a VIMOSZ tagság. További kérdésekért és bővebb információért pedig az applikáción keresztül közvetlenül fel lehet venni a kapcsolatot a VIMOSZ-szal, valamint a szövetség honlapjára is könnyedén eljuthatunk.

A VIMOSZ applikáció a Google Play Áruházon keresztül letölthető az alábbi link segítségével:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=hu.vimosz.ginop159>





Eredménytermékek elérése és a projekt aloldala



A kötelező tájékoztatásnak eleget téve a VIMOSZ és a CSBM saját honlapján aloldalt hozott létre, melyen a projekt alapadatairól, a pályázat tartalmának és céljainak bemutatásáról, a szekunder és primer kutatások legfontosabb eredményeiről, illetve a képzésről olvashatnak az aloldalra látogatók. Emellett az aloldalon hozzáférhetővé váltak a közös GINOP pályázat eredménytermékei közül az elektronikus tájékoztató és eredménykommunikációs kiadványok, a kutatási zárótanulmány és képzési tananyag, valamint a projekt keretén belül megrendezésre került rendezvényekről is tájékozódhatunk.

A kutatások tapasztalatai alapján megfogalmazott ágazati fejlesztési javaslatok

A kutatásunk nem reprezentatív, viszont megerősítette, hogy a koronavírus eddig soha nem tapasztalt kihívásokkal állította szembe a teljes ágazatot. A nemzetközi helyzet, a társadalmi dinamikák felerősödése, (a különböző országok víruskezelési stratégiája, orosz-ukrán konfliktus) folyamatosan átcsoportosítja a vevőkört, és ez a gazdasági helyzet új kihívásokkal állítja szembe az ágazati szereplőket. Azok a vállalkozások tudtak leginkább talpon maradni, akik képesek voltak tartalékokat képezni, több lábbon álltak, rugalmasan lépnek a felmerülő új helyzet láttán, illetve azok, akik hatékony kapcsolati hálóval rendelkeztek.



A kutatási tapasztalatok alapján a következő javaslatok megfogalmazása indokolt:





- » Tartalékok képzése
- » Több lábon állás
- » Közép-, hosszútávú stratégiák kidolgozása
- » Rugalmasság
- » Hatékony kapcsolati háló
- » Együttműködés, összefogás
- » Szakképzés, átképzés
- » Digitális fejlesztés
- » Ágazati Szociális Párbeszéd újra erősítése
- » Munkaerő mobilitás, stabilitás
 - o Atipikus foglalkoztatási formák alkalmazása
 - Pl.: távmunka (home office), részmunkaidő, időszakos munkavállalás, rugalmas munkaszervezés, munkaerő kölcsönzés, portfóliós munka/önfoglalkoztatás, együttműködő foglalkoztatás
 - o Szociális háló kiépítése
 - o Belső kommunikáció fejlesztése
 - o Alkalmazotti elégedettség javítása

Ezen fejlesztési javaslatok zöme nem újkeletű. Sok esetben már elkészültek pontosan kidolgozott fejlesztési rendszerek is. Ugyanakkor elmondható, hogy az ágazati szereplőkhöz mindezek csak kevésbé jutottak el. Mindenképpen fontos lenne a vállalkozásokat támogatni a számukra adekvát, hatékony fejlesztések megvalósításában.







Kapcsolat



-  1113 Budapest, Bocskai út 77-79.
B épület, 3. emelet
-  +36 1 202 5457
-  info@vimosz.org
-  <http://vimosz.org/>



**CSALÁDBARÁT
MAGYARORSZÁG
KÖZPONT**

-  Székhely, levelezési cím:
1134 Budapest, Tüzér utca 33-35.
-  +36 70 500 1626
-  titkarsag@csalad.hu
-  <https://csalad.hu/rolunk/>